

1 TIMOTEO

Kukue Tutε Ko Paulo Lεwɔni Útə Timoteo

¹ Mɔ, Paulo, wə ni Yesu Kristo eto nwə ótsyese eyε lə bo Ofomfokətə Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo wə bɔnlε kusu bobee, nle kukue komfo bɔwɔni. ² Nya mimfi minle fə Timoteo botsyese. Eyi fə eyifo mε fe ubi lə bofokanɔ əsuə. Nyaso minle Bonamute Onanto Ku Boanto Yesu bɔtɔ miə lə mə kaminsənyənyə lə kətəkəko fə lə bənyə fə kaminsə lə bətə fə diyuəsə.

Paulo Ále Wə Kɔle Itsyi Lə Bidia Eto Bateasa Esuə.

³ Nla miə lə esi əsiə lə Efeso mfó fe kase míntɛyi fə lefe nə mínyε mfo mímfε mintɔ lə Makedonia. Nnya ni bə eyi fənkə betidi bətsyuə kpə lə mfo ba nle asa nnya loobiasə nsusu itsyi lə bo asatete lə Kristo bofokanɔ əsuə. Ele bə ani komə nye ala betidi bamfo bə lə bayε nya kakloe buyifo. ⁴ Tɛyi mə lə bayε lefe bobiasə lə akokosatete ku bakoko eto ntsyikɔ eto katobobesə əsuə. Asa nyamfo eto okle bote akpe kənə lə betidi nti. Nya yaanye lə Onanto eto nsusu əsuə. Nsusu bo nyε lə bofokanɔ əsuə hā ele bə bote. ⁵ Nya lesa nə lefe bə biyifo ni bə ele bə bola bo bafokanɔfɔ tsyuə ku kafo faa, ku utu wə ləmbolo bo dikpi lə asa buayifoyifo saa əsuə. Nya ele bə bo bofokanɔ lə Kristo əsuə tsya yifo sitinti. ⁶ Fε betidi bətsyuə étsyi kama bakpe asa nyamfo. Nyaso bányε

kusu sɛɛ komfo. Nya bəənə etiki bimba nya ləmbə kutəkə. ⁷ Baala bə baatsyi bawuninsə bafiani Mose eto kɔfi eto bateasa. Fɛɛ mə bamə kosate manno etiki nyamə kasɔ tsya. Beedi etiki keklege itsyi lə kɔfi komə əsuə, fɛ mə bamə kosate maanno lesa nə banle bɔtɛyi kasɔ.

⁸ Bomble kenke yi boə Mose eto kɔfi komə aleke, fɛɛ ele bə bətsyue ko koto fe kase boate ko. ⁹ Nya ele bə bukakloma tsya boəə, inni betidi sɛɛ eso bɛyifo afi kəkə mə ato, bomu mba ditidi ato baata Onanto eto afi kebu ku mba leeyifo asa bua ku mə kakle ba eto nkɔɔ diyi ku abuayifoyifo. Mə ni betidi ba ləmbə bɔfokanɔ saa, mba laalo mə antomə ku ambemə ku mba ni bewudifo. ¹⁰ Mba ni betidi ba leedi asonɔ ku basani ba laalabeko mə basanitsyuə. Mə ni betidi ba leeyu betidi bamba kəmuə kate ku mba ni badia ku mba laasɔ akɔəsi nye kakpadi asa katɛyi bidia. Nya ku mba kenke ba dímamfo Ditiki Sɛɛ nəmə eto asatete bánɔɔ, mə ni mba baanle ato nyamfo bukə nɛ. ¹¹ Boonyə asa nnya minle bote lə Ditiki Sɛɛ nə bɛfi bákpe mə lə kɔni bə nte itsyi diyənde eto Onanto wə boatesə nte oflo.

Paul Ásɔ Onanto Ani Lə Wə Kaminsənyənyə Eso.

¹² Məmbɔfo Bonamute Yesu Kristo ani bɔsɔ lə əsuəale nnya ufi utə mə nkə lə mfo keyifo kamfo buyifo eso. Nya lə ɔnukualɛɛ, úfi ke ókpe mə lə ani. Itsyise únyə mə nya uunyi nkə məmbutsyetsyi ke nyani wə ntsyə. ¹³ Ite bə lə lefe ditsyuə nə lefee, nnyə lə wə əsuə, lə etikibuadidi ku lə aka əsuə fɛ mímbə míntsyi mə ləkɔəsi minwuninsə, Onanto ənyə mə kaminsə.

Itsyise læ lefe nãmfoo, mámfo wə nno tɔ nya mánte lesa nə mínkeyifo tsya. ¹⁴ Bonamute ənə mə kafo tinti nya útə mə bofokanɔ ku lelabi se buunyə læ bo lɔniyifoyifo ku Yesu Kristo.

¹⁵ Ditiki nə minlə bɔtɛyi mfo eyifo etiki eto ɔnukuale, nya ele bæ utidi saa fo ɔno. Kristo Yesu wə ni Nwə Onanto Lékpɔ Ɔhile Utsyə, díbə kawunsiə kamfo nkə læ ubə uləkə babuayifo. Nya mə ni obuayifo kenke enso læ babuayifo nti.

¹⁶ Fɛɛ Onanto dínyə mə kaminsə nkə læ ɛyɛ læ məɔ ni obuayifo kenke enso əsuə, Kristo Yesu læ utə læ betidi læ bənyə bæ okpe lelabi nə eso woefi katsyɛ babuayifo ba lefo wə banɔ. Lə nya esoo, wuutə mə nkpə bo læmbə kalosəkɔ kulefe tsya. ¹⁷ Nyaso bitə læ bukatəsə bo Oka wə nkpə kato wə boənyə ku bo ənəmi wəə hã ni Onanto wə nsi nkpə isu manlo manlo. Nya læ bukabesə wə Onanto wə leenkpə eto diye kato lefe saa. Ibə itə.

¹⁸ Mɔ ubi Timoteo, keyifo ku afi nnya mimfi mintə fə mfoo, eka asa nnya bo Onanto eto bənyeləkətidi létɛyi itsyi le fə əsuə. Lɛ etiki nyamfo kɔni kekleke fe bemake, ebutəkə kabua kato læ lema nãmfo əsuə. ¹⁹ Lɛ fə bofokanɔ kɔni kekleke, tə bæ fə utu manlo fə dikpi. Betidi bətsyuə ba díməntsyue mə ketu eto kɔlə kotoo, mə dídu bánɔ banyansə mə bofokanɔ nɛ. ²⁰ Nya læ mə ntii, ni Himeneo ku Aleksandro. Nnə mə ato læ se mimfi mə míntə Obonsam bæ læ bənyə kanyi læ wə ani. Nyamfo luutə bæ bakase bæ bayɛ etiki bua budi læ Onanto əsuə.

Bikato Ola.

¹ Lesa tutɛ nɛ moola miɛ betɛ ni bɛ bikato ola bikɛtɛ Onanto lɛ bikalɛ wɛɛ lekpaƙpa kasɔ wɛ ani lɛ betidi ba tã eto disi. Bikɛfi mi ku mɛ mblɛ eto ahiã bikɛtsyɛ lɛ Onanto eto ɛnɛmi. ² Nya bikato ola kɛtɛ Onanto lɛ baka ku betidi ba kenke ntɔnko betidi bɛ lɛ bombɛ lɛ bɔkɛ lɛ diyuɛ ɛsuɛ kalebe saa. Itɛ bɛ lɛ bobokosɛ bo ɛsuɛ kasɔ butɛ Onanto nya bufi dibu butɛ utsyuɛ saa. ³ Olatoto eyifo lesa nɛ laakɛ bo Ofomfokɛtɛ Onanto ɔkɔɛ. ⁴ Itsyise ola nkɛ utsyuɛ saa te wɛ Ditiki Sɛɛ nɛmɛ lɛ ote ɔnukualɛ ɛmɛ bɛ lɛ utɛ wɛ nƙpɛ. ⁵ Lɛ ɔnukualɛɛ, Onanto ɔni ete nƙpɛ. Nya Ofomfokɛtɛ tsya ɔni ete nƙpɛ. Wɛ ni utidi wɛ baakpo Kristo Yesu. Wɛ ni futsyɛ laalɔ bonko Onanto eto nti. ⁶ Wɛ ni fuutsyuɛ dɛfi wɛ ɛsuɛ útɛ fe kedi lɛ kawunsia kenke eto betidi eto disi. Yesu ɛyifo nyamfo sitinti bɛ Onanto eto kɛnyɛ ka útsyɛ nkɛ wofo utɛ wɛ betidi kenke eto lefe eboyo. ⁷ Nyamfo eso Onanto lékpe mɛ fe wɛ ɔtɔnƙpɛ ku wɛ oteasa. Nyamfo menyifo bɛ sidia minɛ bɔtɛyi. Nlɛ mi bɔtɛyi sitinti minkɛ wɛ dílɛkɛ mɛ fe oteasa nkɛ lɛ mbɛ nlɛkɛ wɛ bofokanɔ eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ nte betidi ba lennito Yudafɔ.

⁸ Lɛ bafokanɔfɔ eto katsyako saa, nla minkɛ basani besɛ mɛ ani kato bato ola ku ketu ka lekpa kɛnƙɛ. Nya ɔblɔ nye kɛnɛ saa manƙɛ mi lɛ nti. ⁹ Nla tsya miɛ besio lɛ mɛ ɛsuɛ ola ɛyɛ lɛ mɛ bikelɛlɛ ɛsuɛ, lɛ ete bɛ balɛ mɛ ɛsuɛ kasɔ bobokosɛ. Inni bɛ bakle mɛ esi ku sika eto bikɛ akpa akpa nya lefo koya ƙpɛ nya loote bɛ balɛ mɛ ɛsuɛ kato bobesɛ. ¹⁰ Bomuu, ele bɛ mɛ ditsyɛbi sɛɛ te bɛ beyifo besio ba laate Onanto

sikpi. ¹¹ Nya ele bæ usio saa bokosə wə əsuə kaso læ okase asa, læ busiə kpo əsuə. ¹² Minlə mə kusu butə minkə baté basani asa nye bətəkə basani kato. Bomu ele bæ bəsiə kpo, betsyue koto. ¹³ Itsyise Adam ni futsyə Onanto leka buyifo fə úləkə Eva utsyiko læ wə. ¹⁴ Nya inni Adam ni nwə olo əmə læwə, bomu usio əmə ni nwə ɔwə. Nya útə úyifo lehua. ¹⁵ Nya læ usio ebuńyə kekleke læ wə bofokanɔ əsuə ku læ lelabi əsuə nya wuusiyə nkprə kenke nya woobokosə əsuə kasɔɔ, wɔɔyɛ læ kanyi ka nkpe læ ubilele əsuə ɔbɔ ofe.

3

Ditsyəbi Nə Ele Bə Ləkə Bofokanɔfɔ Eto Batɔnkotɔnko.

¹ ɔnukuale uni, baatɛyi bənkəə, læ utsyuə aala nkə woeyifo bafokanɔfɔ eto ɔtɔnkotɔnko, ete bæ woala nkə woeyifo keyifo sɛɛ. ² Fe bafokanɔfɔ eto ɔtɔnkotɔnko, ele bæ uyifo utidi wə bulə saa læmbə læ əsuə, uufi kusiyə kɔni, uyifo obesibe, ɔkɛ dibusə, ɔlɛ əsuə ola, nya betidi leebu wə. ɔkɛ kafoɛkprɛ kəfo bafɔ nya uyifo oteasa sɛɛ. ³ Yanle bæ uyifo utəkpə, nya woankpɔ ekiti. Ele bæ uyifo utidi wə diyuə, nya woenyifo nwə lænə etiki, nya woansesə ənəmi læ atabi əsuə tsya. ⁴ Ele bæ uyifo nwə laale wə diyo eto betidi ola, nya wəətə nkə wə bebi tsyue ditiki koto læ kusu saa əsuə. ⁵ Nya læ utidi utsyuə kpe wə leenyi kase woobe wə diyoo, ntsyə wɔɔyɛ obe Onanto eto betidi ba wɔɔyenko? ⁶ Yanle bæ uyifo nwə léfo Onanto ɔnɔ fɔfɔ kase woembobesə əsuə kato, nya ɛyɛ læ nnya əsuə ote əsuə, læ ubə udu ɔnɔ, nya Onanto luunə

wə koto fe kase únə olontidi əmə koto. ⁷ Ele bə uyifo utidi wə nkpe diye sɛɛ lə mba dímamfo banɔ tsya eto ənəmi, nya luutə bəmbotseyi kulesa bua saa bakpe wə kofani bə lə obuəle əmə lə unyə wə umuə.

⁸ Nko kə ini bə wə bawunsəkotsyuə tsyaa, ele bə məə tsya yifo betidi ba nkpe ditsyəbi sɛɛ, nya baalɛ keyifo ola keklege. Ele bə beyifo betidi ba ləənnə ntə kəkpe, nya baansesə ənəmi lə atabi əsuə tsya. ⁹ Ele bə beyifo bətsyuə léfo Ditiki Sɛɛ nəmə báboko mfo banɔ keklege ketu ka laanlo mə dikpi. ¹⁰ Nya ele bə beto mə ditsyibi bebe fɛ. Nya lə bənyə kabua saa lə mə əsuə, bitə lə beyifo bawunsəkotsyuə. ¹¹ Ele bə mə bəsiə tsya, yifo besio ba nkpe ditsyəbi sɛɛ, nya benyifo betidi ba leedi betidi eto ntikima. Bomu ele bə beyifo besio ba leekpe ntə, nya beeyifo lesa saa lə kusu əsuə. ¹² Be fə, bawunsəkotsyuə bamfo eto utsyuə saa fi kusie kəni kplon, nya woale wə bebi ku wə diyo eto betidi kenke ola. ¹³ Nya bawunsəkotsyuə ba nle mə keyifo olaa, mə kosate ebunyə dibu ku kənyəsə sɛɛ lə betidi eto ənəmi. Nya bɔɔkɛ utu bedi etiki lə mə bofokanɔ lə Yesu Kristo əsuə kate betidi bamba.

¹⁴⁻¹⁵ Nle bobə bə yəmbəklɛ muubə nyə mi. Fɛɛ nle asa nyamfo bəwɔni kətə fə bə lə minle bubə mləə, lə efo fə bəwunsəko lə ate lesa nə ele bə yifo fe ɔtɔnkotɔnko lə Onanto eto bebi nti. Nya mə ba ni Onanto wəə nkpe nkpe eto bebii, mə ni omayi itə Ditiki Sɛɛ nəmə. ¹⁶ Onanto eto ditiki kenke nə bələkə batee, kpe kalende tinti nya kuutsyuə saa əmbofo bəni nko. Nya ni bənkə, “Bonamute əbə bale fe kawunsie eto utidi.

Ləwɔnɔ Kenke ələkə óte nkə uyifo kenke.

Nya Onanto eto batɔnkpe dɔnyə wə.

Nya bələkə wə bāte lə kawunsiə eto betidi kenke nti.

Kawunsiə eto betidi kpə áfo wə báno.

Nya Onanto dítsyi wə úsuko kato lə diyənde kplɛ əsuə.”

4

Betidi Ebutəkəko Bidia Eto Bateasa Kama.

¹ Ləwɔnɔ Kenke ələkə óte bo ókprasə nkə, fɛ kawunsiə eto kalosəko looyoo, betidi bətsyuə ebɔbɔ lə bofokanɔ eto Ditiki Sɛɛ nəmfo əsuə bətəkəko bidia eto awɔnɔ nnya mba luufi mə əsuə bətə obuale əmə eto asatete. ² Bidia eto asa betidi bamfo laate, nya buufi mə disiale eto asatete bakula, itsyise mə akɔəsi əkpə fe situ ku ute bəfi bətonsə nnya, bəmbə ɔnukuale. ³ Mə laate bə yanle bə betidi fi kusia. Nya baateyi bənkə yanle bə bedi edisa ətsyuə eto okle tsya. Fɛɛ Onanto wə díyifo edisa kenke utsyə nkə mba léfo wə ditiki banɔ bentekəko wə, lə bedi ku leninsɔ. ⁴ Nya sitintii, asa nnya kenke Onanto díyifoo, alɛkɛ. Nyaso yanle bə utidi saa kisi didisa kuditsyuə. Bomu ele bə bafɔ ditsyuə saa ku olatoto ku leninsɔ. ⁵ Itsyise Onanto eto ditiki nəmə ku bo leninsɔ ləyifo didisa nəmə kenke.

Kristo Yesu Eto Usumunya Sɛ.

⁶ Lə até fə bayimitsyuə asa nyamfoo, nya əsuə fɔyɛ afiani Yesu Kristo eto ɔwunsəko sɛɛ nɛ. Lə nya féfi bofokanɔ eto etiki nyamə ku asatete fékluəsə əsuə esoo, nyamfo luutə fə əsuəle nɛ. ⁷ Nyaso ləkə fə əsuə etsyiko lə amamosa

nnya betidi laateyi nya dimanye læ konantosu nya læmbæ kutækæ saa. Nya kase konantosu læ ætækæko ko keklege. ⁸ Æsuæ eto bunæ itæ ale bøkæ alækæ læ kusu kutsyuæ, tsya Anantotiki bufi kekulæsæ æsuæ ku nya bokase kpe kutækæ eso nyamble kenke. Itsyise yuutæ fæ kutækæ læ nkpæ bomfo ku læ kækpæma eto nle tsya. ⁹ Nyamfo eyifo onukuale wæ ele bæ utsyuæ saa fo on. ¹⁰ Nyamfo eso bønle keyifo keklege nya bønle kanyi saa bunyæ nɛ. Itsyise bo kusubebe tækæ læ nkpæ manlo bo Onanto wæ ni betidi ba tã eto Ofomfokætæ æsuæ. Nya mba luunyæ wæ bofokætæ ni mba léfo wæ bánɔ.

¹¹ Nyamfo ni asa nnya ele bæ te mæ nɛ. ¹² Mæntæ læ betidi bætsyuæ læ bænyæ fe amamflo itsyise eyifo okosobi eso. Bomuu, fiani ditsyæbi sɛɛ itæ bafokanɔfo kenke eyɛ læ fæ etikididi ku fæ ditsyæbi ku fæ lelabi itæ betidi ku fæ bofokanɔ ku fæ nkpæ kenke busiæ tsya æsuæ. ¹³ Nyæ keklege læ akakla Onanto eto Ditiki Sɛɛ næmæ ækætæ bafokanɔfo kenke. Nyaso lækæ nya kasɔ læ ate mæ asa nyamæ isu ese lefe næ muusinkli mbæ. ¹⁴ Nya manye Onanto eto Læwɔnɔ eto ætæsa nnya úfi útæ fæ eyɛ læ wæ bænyelækætidi ku bafokanɔfo eto batɔnkotɔnko ba dítækæ fæ anii, eto keyifo buyifo. ¹⁵ Tæ læ fæ nsusu læ butækæ læ nyamfo æsuæ, nya læ ale nko ekeyifo itæ læ betidi ba tã læ bænyæ læ fæ nkpæ sɛɛ bo fensi eto sɛtɔsusu. ¹⁶ Lɛ fæ æsuæ kukɔnɔ ku asa nnya faate. Nyæ keklege læ keyifo ka fanle æsuæ. Itsyise læ eyifo nkoo, ebulækæ fæ æsuæ ku betidi kenke ba laanɔ fæ ditiki etsyiko læ kotonænæ æsuæ.

5

Ele Bə Lε Bakəbəsia Ku Batənkotənkə Ku Beyifoyifo Ola Kukəncə.

¹ Meyenki akpe nye manlo osani wə ni fə sininə ətsyə ku kudu. Bomu ləkə asa kasə ate wə ku utu buεε fe fantə seka. Lə bakosobi fe bayanisani.

² Lε besio ba lebe banso fə fe fambe mə. Nya lə alε mbite tsya fe fə bayimisio, nya lə alε fə əsuə kənke.

³ Bakəbəsia ba ləmbə bawunsəkotsyuə, lε mə kukəncə ku dibu. ⁴ Fε lə bakəbəsia bətsyuə kpe bebi nye bəflufuu, tə lə bebi bamə lə bakase tute, bakase kase bəεε mə diyo eto betidi ku mə mba léle mə ola fe kase mə bəfokanə eto keyifo lete. Ele bə bedi betidi ba ləətsyə mba léle mə kəε. Nyamfo ləədufə Onanto ənə nε.

⁵ Nya əkəsiə wə ləmbə əwunsəkotsyuə saa, ufi wə kusubebe utəkə lə Onanto əsuə lə ukato ola ukətə Onanto ketsye ku kakəmi itsyise ohiā wə bəwunsəko. ⁶ Fεε əkəsiə wə leedi səsəncə, umbə nkpə lə Onanto eto ənəmi, ite bə usi nkpə tsya.

⁷ Di mə etiki əkə mə ato itsyi lə asa nyamfo əsuə bə lə mə bətsyuə nye betidi bamba lembudi mə ketikima. ⁸ Nya lə utsyuə lə mi nti áni nkə woəmbəε wə diyo eto betidi ola kukəncə, nyalε te fə óni wə bəfokanə eto kusu komə, nya wə etiki abia eso utidi wə dimamfo əncə kulaa tsya.

⁹ Memfi əkəsiə wə dimamfo tə alε fosi akua eto diye akə ku bakəbəsia eto ditsyukpa nə nkpe lə bəfokanəncə nti. Nya nnya nsi nso ni bəε, əkəsiə wə nkpe lə ditsyukpa məmfo nti di usio ni kusə kəni hā úkəsiə. ¹⁰ Uyifo nwə betidi laakpadi diye sεε lə kase unsi nkpə sεε eso. Ele bə udi usio wə

nkpe ditsyæbi sɛɛ wə dínə wə bebi kukɔnɔ nya onkpe kafoɛkpe itə bafɔbofo. Ele bə uyifo usio wə nkpe kafo ɛkpe itə wə bətsyuə ku bafokanɔfɔ tsyuə. Nya woawunsə ko betidi ba kenke nkpe lə bulə əsuə. Nya lə ɔnukualɛɛ, ufi nkpə bo kenke unsi itə kasɛɛ eto buyifo.

¹¹ Bakɔbəsia ba dimamfo tɔ alɛ fosi akuaa, məmfi mə aye akɔ lə bakɔbəsia eto ditsyukpa nəmfo nti. Itsyise lə kusəsiasia lə mə ɔkɔɛ, boosinkli lə Kristo kama besu bəsia bese fɔfɔ.

¹² Nya nyamfo ebutə bata kakle ka nkpe lə mə ku Onanto nti bebu itə bedi dikpi. ¹³ Lə nnya kamaa, boofiani bafɔ bakatsyilama betidi eto ayo kedi etiki bimba nnya ləmbə kutəkə. Nya nnya nsi lebia enso ni bəə, bookakpadi betidi aye bua kedi mə ketikima katɛyi etiki nnya dimamfe.

¹⁴ Nyasoo, nla miə bakɔbəsia bamfo eto kakle siə bese lə bale bebi lə bəsia babe mə ayo bomu. Nyamfo ebutə bə bembuyifo asa nnya dimənyə itə nya luutə bo balo kusu bə bəkedi etiki bua saa lə bo əsuə. ¹⁵ Itsyise bakɔbəsia bətsyuə ébusinkli bésu bətəko Obonsam.

¹⁶ Lə bakɔbəsia bətsyuə kpe lə usio wə díkafo banɔ eto diyoo, ele bə obe mə ɔɛ mə ola, itə bə mə bitsyikə əmbubə itəkə lə Onanto eto bafokanɔfɔ əsuə. Nyamfo luutə kusu bə bafokanɔfɔ mfó eto ditsyukpa ebofo bakɔsɛsɛ bamba ba ləmbə bawunsəkotsyuə ola bɔɛ.

¹⁷ Nya bafokanɔfɔ eto batɔnkotɔnko ba nle mə keyifo kamə olaa, ele bə bətə mə kayofɔfo ka disu sɛtɔ eto sinuə. Titlu mba laate asa fɛ bensi beedi betidi Ditiki Sɛɛ nəmə tsya. ¹⁸ Itsyise bátɛyi lə Awɔnisa Eto Kukue Kenke bənkə, “Mankle

onantsyui wə laafodi kamɔ kətə fə eto kenye lə ɔle keyifo.” Besi bátseyi tsya bəə, “Ele bə uyifoyifo saa nyə wə kayofofu itsyi lə keyifo ka ɔnle əsuə.”

¹⁹ Lə utidi utsyuə əbə ɔle ɔtɔnkɔtɔnko utsyuə kenye bolaa, mamfo nnya anɔ isu ese lefe nə eflɔ betidi inuə ku kama. ²⁰ Nya betidi ba ləəsiə nkprə buaa, ləkə mə até lə mə bətsyuə nti lə əkə mə ato lə bafokanɔfɔ kenke eto ənəmi. Nyamfo luutə bafefe te sikpi nɛ.

²¹ Nyaso nle fə kɔle bɔle lə Onanto ku Kristo ku Onanto eto batɔnkpe kenke eto ənəmi minkə le nyamfo ola kukɔnɔ lə aye betidi eto ənəmi bobə bə lə esu ala utsyuə aso utsyuə. ²² Tsyə əsuə, mankpɔ lə ani butəkə lə utsyuə əsuə itə kanantoyifo buyifo. Nya makɔko babuayifo saa, bomu ləkə fə əsuə lə lebuayifoyifo saa əsuə.

²³ Nya se kafo eto bufi nkpe fə lə əsuə esoo, manteyi fə əkənə ntu fufu ete. Yɔɔleke bə əkənə nte sɛke sɛke fe kofa seka.

²⁴ Betidi bətsyuə eto abua nnya beeyifo amfo bɔbiɔ nyaso yəələkə mə dikpididi kate koko. Fɛ bətsyuəə, kama kama fɛ mə asabuayifoyifo tsya ləəbə kabɔ bəənyə. ²⁵ Nko kə ini bə asaseyifoyifo tsya əmbofo bɔbiɔ, nya nnya ləbiɔ tsya ebubə ɛbɔɔ lekple utsyuə saa nyə.

6

¹ Tseyi bafokanɔfɔ ba ni ndomufɔ kenke fənkə ele bə babokosə mə əsuə kasɔ bətə mə banamute lə keyifokɔ, bə betidi saa embudi etiki bua saa itsyi lə Onanto ku bə bafokanɔ eto asatete əsuə.

² Nya ndomufɔ eto banamute ni bafokanɔfɔɔ, mántaka bənyə lə banamute bamə əsuə lə

bɔfokanɔ eto sɛyimididi bataka. Bomu ele bə babokosə əsuə kasɔ bətə mə bawunsəko mə kulaa enso. Itsyise betidi ba baanlɛ bɔwunsəko mfoo, beyifo mba lefo Yesu banɔ. Nya mə ku məmə kenke eyifo wə bale ba woala tinti. Nyamfo ele bə te mə lə akpe mə nkɛale lə beyifo ele bə beyifo lə bakpe mə nkɛale.

Binya Kekleke Lə Mi Onanto Kama Butəkəko Əsuə.

³⁻⁴ Utidi wə ke laate asa bamba nya laanlɛ bɔyɛ lə Bonamute Yesu Kristo eto Ditiki Sɛɛ əsuə, utsyə əmə lɛ wə əsuə kato bobesə unyi kulesa. Iyifo etiki bunə bimba ku kədiə ku bulə bimba ete woakpe. Nyamfo ləətə betidi kənənsɛ, ndiəkpekpɛ ku abiesese, ku nsusu bua bufi lə utidi əsuə nɛ. ⁵ Nya bəənə etiki kəntsyɛɛ lefe saa. Betidi bamfo eto okle eto nsunsu ebukpə nya bensiyi Ditiki Sɛɛ nəmə eto ɔnukualɛ. Mə nsusu ete ni bənkə bəətəkəko Ditiki Sɛɛ nɛ mə kama lə bayɛ lə nnya əsuə bafiani batabinyə. Ləkə fə əsuə etsyiko mbamfo eto okle əsuə.

⁶ Fɛɛ lə utidi akpe ɔtsyini kekleke lə Onanto eto bɔsumu əsuə nya asa nnya nte wə tsya dídufə wə ənəə, uyifo otabinyə. ⁷ Itsyise fe kase bále boo, bóanlɛ kulesa boboko kawunsia. Nya lə bukpe tsyaa, boəmbufi kulesa busuko. ⁸ Nyaso bitə lə bikə ku edisa nya ntə bo lə imi bo. ⁹ Fɛɛ betidi ba laasesə ənəmi lə bikə eto bɔkɛ əsuəə, mə leedufə lə Obonsam eto uyibi wə obio utsyə mə nɛ. Nya beetsyiko asa bimba buyifo, nya beefi kawunsia eto bikə bɔbɛbɛ kakpimi lə əsuə nya baabiasə mə nkpə itə bəəkpə kanya kulaa. ¹⁰ Itsyise ənəmi bɔsɛsə lə atabi bɔbɛbɛ əsuə laayenko asa bua kpə

eto buyifo. Betidi bətsyuə lə kənəse lə atabi eto bəke eso áyansə mə bofokanɔ eto kusu. Nya mə nkpə kenke édufə lə bulə əsuə.

Ŋyə Lə Bofokanɔ Eto Keyifo Eto Kusu Ɔsuə Kekleke.

¹¹ Nya se feyifo utidi wə dífi fə əsuə utə Onanto esoo, ləkə əsuə lə asa bua nyamfo kenke eto buyifo əsuə lə efi fə ənəmi ətəkə lə asa sɛɛ buyifo əsuə. Təkəko Boanto Onanto lə bofokanɔ ku lelabi əsuə. Kɛ dibusə lə alɛ betidi buɛɛ.

¹² Ŋyə kekleke lə bofokanɔ eto keyifo əsuə lə akpe nkɛale lə ənyə nkpə manlo manlo. Nkpə bomfo eso Onanto lékpadi fə lə lefe nə fáfo wə bokpadi eto bofokanɔ fáte lə mba díkafo babɔ ku babamba eto ənəmi nɛ.

¹³ Nya lə Onanto wə diyifo lesa saa ku Kristo wə dífə wə kɛnyɛ úləkə wə bofokanɔ óte lə Pontio Pilato eto ənəmii, nɛ mə Ditiki Sɛɛ bufi kətə fə, ini mə kɔfi. ¹⁴ Nyaso nɛ fə bətɛyi minkə lə asa nyamfo ola kase kuutsyuə ləmbətɛyi kulesa bua itsyi lə fə əsuə isu ese lefe nə Bonamute Yesu Kristo luusinkli ubə. ¹⁵ Nya Onanto ebutə Yesu Kristo sinkli ubə lə lefe nə ɛlɛkɛ itə wə. Onanto ni nwə nso kenke ku ni nwə fate nɛ seka budi lə lesa saa əsuə, nya uni baka kenke eto oka. Nya lesa saa laakpo wə Bonamute Onanto. Nya wə ni nwə boatesə. ¹⁶ Wə fate insi nkpə itsyise wəəkpe kulefe kulefe. Nya wəəyənde itə bə kuutsyuə saa əmbofo buńyə lə wə ənəmi lə ɔlɛ bubə. Kuutsyuə saa mənnyə wə tɔ unyə nya kuutsyuə saa tsya əmbofo wə ənəmi bobɛ. Nya atesə ku əsuəale ni wə alɛ lefe saa. Ibə itə.

¹⁷ Teyi mba nkpe kawunsia kamfo eto bikə fənkə, bambesə əsuə kato befi mə ənəmi bətəkə lə mi, bikə bia lalo əsuə. Bomu befi mə ənəmi bətəkə lə Onanto əsuə. Wə uni ləətə bo lesa saa kafo faa nkə lə bunyə disuəyue. ¹⁸ Teyi mə fə bekeyifo kasε nya luutə boofiani batabinyə bənyə atsyokpokpo lə nnya buuyifo əsuə. Nya lə bəkətə betidi asa kafo faa. ¹⁹ Lə beyifo nkoo, balε bikə bia lambia bɔɔɔ kətsyə itə mə əsuə lə kama ka nle bubə. Lə nya əsuə boonyə nkpe tinti bətə əsuə.

²⁰ Timoteo, be fə alɔ asa nnya Onanto dɪfi útə fə ətsyə kukɔɔ. Memfi fə əsuə akpe lə eyifosa bimba ku etikinənə bimba əsuə. Nyamfo əsuə betidi bətsyuə laayε kawε betidi fe mba ni babesibe. ²¹ Itsyise bətsyuə efi bə beyi asa nyamfo. Fε εyε lə nyamfo əsuə bányansə mə bofokanɔ eto kusu.

Nle Onanto bɔɔ miə ufi wə lefonə obe mi.

**Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle
Sekpele: Onanto eto kakle fɔfɔ; Sɛkpɛle New
Testament**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sekpele)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 13 Jul 2022

5fc03d2a-3cf8-5607-a6e0-9e1e197140bd